

## POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Kowalski (przewodniczący)

SSN Marcin Łochowski

SSN Mariusz Załucki (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa E. D.

przeciwko W. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 22 lutego 2023 r. w Izbie Cywilnej  
w Warszawie,

zażalenia strony pozwanej

na wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z 8 września 2022 r., sygn. akt II Ca 119/22,

**oddala zażalenie pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach  
postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym  
postępowanie w sprawie.**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z 8 września 2022 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu uchylił wyrok Sądu Rejonowego w Oławie z 30 września 2021 r. i przekazał sprawę z powództwa E.D. przeciwko W. sp. z o.o. z siedzibą w W. o zapłatę temuż Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy uzasadnił swe rozstrzygnięcie nieważnością postępowania prowadzonego przed Sądem pierwszej instancji z uwagi na pozbawienie powódki możliwości obrony swoich praw (art. 379 pkt 5 k.p.c.) oraz nierozpoznanie istoty

sprawy i koniecznością przeprowadzenia postępowania dowodowego (art. 386 § 4 k.p.c.).

Strona pozwana zaskarżyła wyrok Sądu Okręgowego zażaleniem, w którym zarzuciła naruszenia:

1. art. 386 § 4 k.p.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie i uchylenie wyroku Sądu Rejonowego oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania wraz z częściowym zniesieniem postępowania w sytuacji, gdy nie wystąpiła potrzeba przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, ani nie doszło do nierozpoznania przez Sąd Rejonowy istoty sprawy, a wprost przeciwnie - Sąd pierwszej instancji przeprowadził postępowanie dowodowe i podjął szereg czynności zmierzających do wydania merytorycznego orzeczenia (odbyło się 5 terminów rozprawy w dniach: 20 czerwca 2018 r., 18 lipca 2018 r., 23 stycznia 2019 r., 26 lipca 2021 r. i 30 września 2021 r.; dopuszczona i przeprowadzona została opinia biegłego neurologa, przesłuchana została powódka i syn powódki w charakterze świadka), co doprowadziło do zgromadzenia w aktach sprawy materiału dowodowego, który pozwolił Sądowi drugiej instancji na formułowanie własnych opinii, co do merytorycznych kwestii analizowanych w toku postępowania;

2. art. 379 k.p.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie i bezpodstawne uznanie, że w toku postępowania przed Sądem Rejonowym doszło do niekonwalidowanego naruszenia prawa do obrony powódki, w sytuacji gdy (1) powódka była od początku reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, (2) korespondencja sądowa była prawidłowo kierowana do pełnomocnika ustanowionego w sprawie i pełnomocnika substytucyjnego, który również reprezentował stronę powodową, a (3) nawet w przypadku ewentualnego uznania, iż nie doszło do jej skutecznego doręczenia, powódka miała wiele możliwości do obrony swoich praw, a w szczególności zajęcia stanowiska w przedmiocie sprawy na rozprawie 15 września 2021 r., na której zapadł wyrok Sądu pierwszej instancji; o terminie rozprawy pełnomocnik powódki został prawidłowo zawiadomiony, a pomimo to nie stawiał się nikt w imieniu powódki.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Zażalenie nie jest zasadne.

Zaczynając od najistotniejszej przyczyny uchylenia wyroku, tj. nieważności postępowania, należy podnieść, że Sąd Rejonowy kilkakrotnie kierował pisma procesowe na adres substytucyjnego pełnomocnika powódki, który nigdy nie został wskazany przez stronę jako adres do korespondencji. O ile bowiem należy zgodzić się z ogólną konstatacją, że udzielenie substytucji powoduje, iż substytutą i stronę łączy taki sam stosunek, jaki łączy stronę z pełnomocnikiem, to nie uchyla to kompetencji pełnomocnika. Oznacza to, że od chwili udzielenia substytucji strona ma dwóch lub więcej równoprawnych pełnomocników (zob. wyrok SN z 13 lutego 2004 r., IV CK 269/02, oraz postanowienie SN z 8 sierpnia 2000 r., III CKN 1127/00),

Nie jest to jednak równoznaczne z dowolnością dokonywania doręczeń na adres któregośkolwiek z pełnomocników. Wybór pełnomocnika, któremu należy doręczać pisma należy do przewodniczącego jedynie wówczas, gdy strona w treści udzielonego pełnomocnictwa procesowego lub w inny jednoznaczny sposób nie wskazała któremu z ustanowionych przez nią pełnomocników należy dokonywać doręczeń (zob. postanowienie SN z 8 sierpnia 2000 r., III CKN 1127/00).

Zważywszy zatem, że najpóźniej w piśmie znajdującym się na karcie 290 akt sprawy powódka wyraźnie wskazała dane i adres pełnomocnika do doręczeń, zaś Sąd Rejonowy już po otrzymaniu tego pisma kilkakrotnie kierował pisma skierowane do powódki na niewłaściwy adres lub do niewłaściwego pełnomocnika, doręczeń tych nie sposób uznać za prawidłowe, co uzasadnia naruszenie art. 379 pkt 5 k.p.c.

Nawet wyłącznie wskazana powyżej przyczyna uzasadniałaby uchylenie wyroku Sądu pierwszej instancji w tej sprawie. Sąd Najwyższy podziela jednak również stanowisko Sądu odwoławczego w zakresie nierozpoznania istoty sprawy. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy zaniechał on zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony, bezpodstawnie przyjmując, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie, w szczególności w razie oddalenia powództwa z uwagi na przyjęcie

braku legitymacji procesowej po którejś ze stron (zob. m.in. postanowienia SN: z 9 listopada 2012 r., IV CZ 156/12; z 6 grudnia 2013 r., I CZ 90/13). Na tle niniejszej sprawy należy przyjąć, że powyższe wymagania zostały spełnione. Sąd pierwszej instancji przyjął bowiem, że w sprawie nie zaistniały podstawowa przesłanka wystąpienia szkody, jaką jest związek przyczynowy. Konsekwencją przyjęcia takiego stanowiska było nierozpoznanie roszczenia powódki.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>14</sup> w zw. z 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c. oddalił zażalenie, orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawiając, zgodnie z art. 108 § 2 w zw. z art. 398<sup>21</sup> i 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c., sądowi który wyda orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.

as